

REPUBLIKA E SHQIPËRIË

BASHKIA POLIÇAN

**TERMA REFERENCE
(DETYRE PROJEKTIMI)**

**OBJEKTI: "TRANSFERIMI I UZINËS MEKANIKE Nr.1
(TUNELET) NË MUZE HISTORIK, BASHKIA POLIÇAN"**

POLIÇAN 2023

- DETYRE PROJEKTIMI : “Transfetimi i Uzinës Mekanike Nr.1 (Tunelet) në Muze Historik”

HYRJE

1.1. Përfituesi /Autoriteti Kontraktues

Bashkia Polican

1.2. Historiku

Kombinati Mekanik Polican është një ndërmarrje shtetërore, e themeluar në vitin 1962, me qëllim përmbushjen e kërkesave të Forcave të Armatosura Shqipëtare për armatim. Kombinati ndodhet pranë qytetit të Policanit, në rrethin e Skraparit, 22 km në jug të qytetit të Beratit. Uzina e Prodhimit të Municioneve (sot Kombinati Mekanik Polican), u ndërtua dhe filloi aktivitetin e saj në vitet 60-të.

Kombinati i armëve në Polican ishte baza mbi të cilën u ndërtua edhe qyteti i Policanit. Të gjithë banorët ishin në funksion të operacioneve të prodhimit të armëve dhe municioneve për ushtrinë e shtetit komunist.

Sipërfaqja e përgjithshme e Policanit është 600 ha. Nga këto, 58 ha është zonë urbane, kurse pjesa tjetër është e ndarë në pyje e toka bujqësore dhe 59 ha është sipërfaqja e Kombinatit Mekanik Polican.

Policani ka qenë një fshat i vogël për t’u transformuar më vonë në një qytet industrial. Në vitin 1961-1966 u kthye në një kantier ndërtimi, me objektin ngritjen e Uzinës Mekanike për prodhime ushtarake, që më vonë do të përbënte Kombinatit Ushtarak. Me fillimin e prodhimeve ushtarake, thithja e një fuqie punëtore të konsiderueshme nga disa rrethe të vendit në vitin 1966-1967, sollti konsolidimin e qytetit të Policanit me një bazë të fuqishme të industrisë mekanike dhe asaj ushtarake.

Ndërtimi i uzinës është nga të parat vepra ku u bë një punë e paimagjinueshme jo vetëm fizike por edhe shkencore. Uzina Mekanike u shndërrua në një shkollë për mësimin dhe përgatitjen e specialistëve dhe mjeshtrave të rrallë. Kjo uzinë “prodhoi” njerëz praktikë dhe dinjitozë, me një disiplinë të rreptë dhe korrektësi në punë.

Uzina filloi prodhimin e municioneve për herë të parë në vitin 1967. Në fillim, u vu në punë linja e prodhimit të fishekut 7.62 mm dhe më pas me radhë linjat e prodhimit të granatave të dorës ofensive dhe difensive, minave kundërtank e kundërkëmbësorisë, predhave të mortajave 82 mm, kapsollave detonatore KD 8, fishekzjarreve 180 mm etj.

Me kalimin e viteve, krahas prodhimit, vazhdoi në mënyrë të pandërprerë puna eksperimentuese për prodhimin e artikujve të tjerë të nevojshëm për ushtrinë. Në këtë proces eksperimentimi u përfshinë dhjetra inxhinierë dhe specialistë të aftë nga i gjithë vendi. Si rezultat i kësaj pune, në vitet 80-të u vunë në punë linjat e prodhimit të predhave 60, 107 dhe 120 mm, djegoreve 60 dhe 82 mm, fishekëve bazë 60 dhe 120 mm, fishekëve 12.7, 14.5 dhe 9 mm, etj. Rritja e nomenklaturës së prodhimeve, kapaciteteve prodhues dhe numrit të punonjësve,

i cili arriti shifrën 3 200, ishin faktorët bazë që në vitin 1986 e shndëruan Uzinën në Kombinatin të Prodhimeve Ushtarake.

Aktualisht, në Kombinatin Mekanik Polican janë të instaluara 12 linja kryesore për prodhimin e artikujve të lartpërmendur. Cikli i punës është i mbyllur duke realizuar në kombinat prodhimet ushtarake, instrumentat dhe veglat e punës, deri në amballazhimin e prodhimit të gatshëm. Linjat e prodhimit janë të përbëra nga makineri speciale, të destinuara për prodhimin e municioneve. Vetëm 5 deri 10 % e kapaciteteve prodhuese kanë karakter universal dhe mund të përdoren për prodhime civile.

Mbas vitit 1992, si rrjedhojë e ristrukturimit të Ushtrisë dhe mungesës së fondeve, porositë për ushtrinë në Kombinatin Mekanik Polican u ulën në mënyrë drastike, duke sjellë si pasojë reduktimin e fuqisë punëtore nga 3 200 në 1 700. Gjatë viteve 1994 – 1997, prodhimi u ndërpre plotësisht.

Nga korriku 2006 e deri tani ndërmarja funksionon me pavarësi financiare nga shteti. Aktiviteti kryesor aktual është demilitarizimi i municioneve të tepërta të F.A. Sasia e municioneve të asgjësuar në Kombinatin që prej vitit 2001 e deri tani, është rreth 26 000 ton (municione të shtimjeve të topave 57 mm, 76 mm, 85 mm, 100 mm, bomba aviacioni 100 kg, 150 kg., 250 kg, predha mortaje 107 mm dhe 82 mm). Aktualisht po demilitarizohen municione mortaje 82 mm prodhim importi (rus, kinez), granatat e dorës dhe fishekë 7.62 mm.

Është fabrika që ka teknologjinë më të lartë ushtarake në vend dhe më e sigurta për sa i përket demontimit të armëve ushtarake.

1.3. Situata Aktuale në Sektor

Infrastuktura është e amortizuar dhe e pamjaftueshme për automjetet si dhe për kembesoret. Gjë që bën të mundur një vështirësi për qytetarët që të lëvizin në zonë. Mungesa e një terminali për autobuzat, parkimin e automjeteve etj. Një problem tjetër në lidhje me zonën ka të bëjë dhe me mungesën e një hapësirë tregtare ushqimore, rekreative, kulturore për banorët por, dhe për turistët e vendit. Këto problematika që pasqyrojnë, me anë të një plani arkitektonik mund të zgjidhen në një mënyrë sa më efektive, duke plotësuar kërkesat dhe nevojat e qytetarëve.

OBJEKTIVAT, QËLLIMI DHE REZULTATET E PRITURA

1.4. Objektivi i Përgjithshëm

Ky projekt synon evidentimin e problematikave që lindin nga mungesa e infrastrukturës fizike, si dhe vlerësimin e nevojave të tjera për të plotësuar maksimalisht standardet dhe normativat ligjore që parashikohen nga kuadri ligjor në fuqi.

1.5. Qëllimi

1. Të promovojë kualitetin e një hapësire të hapur dhe të aksesueshme të mirëpërdorur dhe vlerësuar ;
2. Të ruajë dhe të përditësojë vlerat e jetës historike dhe kulturore të qytetit;
3. Të promovojë zhvillimin e turizmit vendas dhe te huaj;
4. Të mundwsojë ekspozimin dinjitoz të historisë industriale dhe vlerave që mban zona;
5. Të lexojë më së miri funksionet që krijohen që nga krijimi e përcaktimi i kësaj hapësire si një përqsaje e së nesërme;
6. Të promovojë aftësinë e akomodimit të eventeve publike në hapësirat rekreative;
7. Të rivlerësojë të gjithë elementët e tij nën një këndvështrim integrues peizazhist dhe të traditës në lidhje me materialet ndërtimore;
8. Të rehabilitojë hapësirën kryrekreative si një zonë këmbësore;
9. Ridizenjimin e hapësirave të kombinatit mekanik nën një këndvështrim të ri;

2. KËRKESAT FUNKSIONALE DHE TE PROJEKTIMIT

OBJEKTET

Të dhëna të përgjithshme dhe gjendja ekzistuese e objekteve

Zona e destinuar per ndërhyrje do të jetë ;

- ❖ Ridizenjimin e hapësirave të kombinatit mekanik nën një këndvështrim të ri,
- ❖ Krijimi i njw hapwsire pwr kwmbwsorw,
- ❖ Krijimi i një hapësire akomoduese pwr evente publike ,

Kërkesa projektimi të përgjithshme për ndërtimin e godinave

Projektuesi do të kryejë të gjithë punën në përputhje me standardet e projektimit dhe ndërtimit që janë në fuqi në Shqipëri, si dhe me një qasje sa më të mirë të normave të projektimit europiane.

3. Kërkesa mbi kondicionet konstruktive dhe funksionale

Në të gjithë ambientet e kombinatit mekanik duhet që të krijohet kushte komoditeti të përshtatshme për vizitorët .

Faktorët mesatarë për reflektimin e dritës

Ndriçimit duhet t'i kushtohet shumë rëndësi për çdo zonë veprimtare pasi është element kyç për të krijuar një ambient sa më të ngrohtë. Në dhomat me ndriçim të varfër natyral lejohet një maksimum prej 500 lx. Dhomat që nuk kanë dritare në tavan apo dritare të jashtme, duhet të pajisen me tuba përcjellës së dritës natyrale.

Sistemi i ndricimit

Gjatë projektimit duhet patur parasysh që ky sistem do të përfshijë sa më qartë :

- Skemat e ndricimit normal
- Skemat e ndricimit emergjent
- Skemat e ndricimit të evakuimit (Sinjalizimit)

Standarti i izolimit

Izolimet duhet të jenë të një standarti të lartë. Ai duhet të projektohet për të rezistuar në një temperaturë kritike minimale (-12.6° C) dhe lagështie relative të ajrit 40- 60%. Urat termike janë pika të dobëta termike të lokalizuara në mbulesën transmetuese termike të ndërtesës. Në krahasim me sipërfaqet e pashqetësuara të elementeve konstruktive, në këto pika ndodh një humbje e madhe termike nga brenda jashtë. Sa më i lartë standarti energjetik i një ndërtese, aq më rëndësi është eliminimi i urave termike. Këshillohet që gjatë projektimit të mënjanohej strukturat me shumë degëzime dhe të vendosen ndarje termike të elementeve konstruktive konsol (pallakat e ballkonit, kollonat, konsolat mbajtëse) me strukturat në kufi;

Konstruksioni

Sistemi i Ventilimit

Sistemi i Ventilimit duhet të projektohet në mënyrë që të arrijë të plotësojë qëllimet kryesore si:

- Duhet të arrijë të plotësojë kërkesën për ventilim dhe furnizim me ajër të freskët për nevojat të frymshkembimit të personave që do të përdorin këto ambiente.

- Duhet te sigurojë largimin e ndotesve dhe aromat e keqija nga ambientet duke bere te mundur permiresimin e cilesise se ajrit. Mundesisht te rregulloje dhe perqendrimin e lageshtitise te ajrit ne ambiente.
- Permiresimin e komfortit termik duke ruajtur regjimin termik te impianteve te ngrohjes/ftohjes.

Impianti i ventilimit eshte i domosdoshem per cilesine e ajrit te ambienteve vecanerisht kur keto ambiente mbipopullohen.

Tipet e impiantit te ventilimit jane :

- Ventilim Natyral
- Ventilim Mekanik

Perzgjedhja e tipologjise se sistemit duhet te behet ne menyre te kujdesshme dhe duke analizuar nje sere faktoresh qe kane te bejne me klimen e zones ne te cilen objekt eshte i vendosur si dhe arkitektura e objektit.

Ventilimi natyral

Ventilimi natyral nenkupton futjen e ajrit te jashtem nepermjet hapësirave fikse ose pjeseve te hapeshme si dritare ose dyer qe lidhen direkt me ambientin e jashtem.

Nese ventilimi natyral eshte i papershtatshem ose i pamjatueshem per te arritur parametrat e kerkuar te nevojshem te ambientit atehere ne keto ndertesa duhet te aplikohet ventilim mekanik.

Ventilimi mekanik

Ventilimi mekanik eshte metoda e transferimit te ajrit te fresket në ambientet e brendshme duke perdorur nje sistem ventilatoresh dhe kanale ajri ne menyre qe te fitohet nderrimi i sasise se ajrit te nevojshem per te fituar nje ambient me parametra te kenaqshem per zhvillimin normal te aktivitetit.

Sistemi i ventilimit mekanik duhet te projektohet duke pasur parasysh qe te sigurojë:

- a. Shperndarje te rregullt te ajrit.
- b. Nivel zhurme të ulet.
- c. Nje operim me kosto te ulet.
- d. Nje filtrim te mire te ajrit.

5. Llogaritjet, specifikimet teknike dhe preventivi

Kosto totale do të përcaktohet nga preventivi përfundimtar i objektit, që do të përgatitet bazuar në projektin e zbatimit, specifikimeve teknike, relacionin, si dhe duke marrë parasysh dhe kërkesat e veçanta të Bashkisë në lidhje me standardet e pranuar.

Në hartimin e preventivit çmimet e referencës do të jenë sipas legjislacionit në fuqi, mbështetur në Manualin Teknik të Çmimeve VKM nr. 627, datë 15.09.2015. Për zërat e punimeve që nuk gjenden në manual, projektuesi duhet të hartojë analiza përkatëse, të cilat do ti bashkëlidhen të detajuara projekt zbatimit, kjo për të siguruar kursimin dhe eficientë e përdorimit të fondeve. Preventivi do të paraqitet sipas Formatit/ Modelit të rekomanduar nga Bashkia.

6. Realizimi i Projektit

Projektet duke te realizohen duke ju referuar VKM Nr. 354, datë 11.5.2016 “Për Miratimin e Manualit të Tarifave për Shërbime në Planifikim Teritori, Projektim, Mbikqyrje dhe Kolaudim”, duhet të kalojë në këto faza:

FAZA I Analiza e detyrës së projektimit

Analiza e detyrës së projektimit/ termave te referencës dhe përcaktimi i bazës së projektit. Gjetja e kushteve për zgjidhjen e detyrës nëpërmjet planifikimit. Ajo duhet të përfshijë një analizë të argumentuar të çështjeve/ kërkesave kryesore të trajtuara në detyrën e projektimit.

FAZA II Projekt ide paraprake (Përgatitja e projektit dhe planifikimit)

Përpunimi i pjesëve të rëndësishme të një zgjidhjeje të detyrës së planifikimit, e cila do paraqitet në jo më pak se 2 variant- propozime.

FAZA III Projekt ide përfundimtare (planifikimi i sistemimit dhe i integritit)

Përpunimi i zgjidhjes përfundimtare të detyrës së planifikimit.

Pas miratimit në Këshill Teknik të variantit socio- ekonomik dhe teknik më të përshtatshëm të miratuar në fazën e projekt idesë paraprake, procedohet me projekt- idenë përfundimtare e cila do te permbaje te gjithë raportet dhe perllogaritjet e kesaj faze me qellim vleresimin para përfundimtar te konditave dhe kushteve te zhvillimit te projektit.

FAZA IV: Projekti për miratimin e lejes së ndërtimit: Përpunimi dhe dorëzimi i dokumentave për procedurat e nevojshme juridike e ligjore.

Projektuesi gjithashtu duhet të parashikojë dhe projektin për miratimin e lejes së ndërtimit, i cili duhet të mbështetet në ligjin nr. 107/2014 “Për Planifikimin dhe Zhvillimin e Territorit”. Për këtë për çdo dokumentacion të nevojshëm për hartimin e projektit si dhe për aplikimin për leje ndërtimi përmes portalit të Regjistrimit të Integruar të Territorit, të bashkëpunohet me Drejtorinë përkatëse të Bashkisë Polican.

FAZA V: Projekti zbatimi: Përpunimi dhe paraqitja e planit të zgjidhjes së gatshme për zbatim.

Dosja e plotë e projektit të zbatimit për cdo objekt duhet të përmbajë:

Raportet teknike Planvendosjen e objektit

Planimetritë

Rilevimin topografik

Projektin arkitektonik

Specifikimet teknike për zërat e punimeve që do të kryhen;

Preventivin e punimeve mbështetur në manualet teknike të çmimeve në fuqi;

Grafikun e punimeve të detajuar sipas zërave të punës;

Plan organizimin e punimeve dhe ngritjen e kantierit në funksion të mjeteve, që do të jenë pjesë e realizimit të objektit, mbështetur dhe në grafikun e punimeve;

FAZA VI: Hartimi i preventivit përfundimtar

Për hartimin e preventivit projektuesi duhet të mbështetet në VKM NR. 629, datët. 15.07.2015 “Për miratimin e manualeve teknike të çmimeve të punimeve të ndërtimit dhe të analizave teknike të tyre”. Për secilin zë punimi, i cili nuk është i përfshirë në këtë manual, projektuesi duhet të dorëzojë analizat/ ofertat përkatëse të çmimeve.

Në hartimin e preventivit, veç të tjerave do të mbahen parasysh sa më lart, lidhur me organizmin e zbatimit me faza, çmimet e referencës sipas akteve ligjore në fuqi, dhe llogaritja e preventivit do të bëhet sipas normave dhe akteve ligjore në fuqi për të siguruar kursimin dhe efikasitetin e përdorimit të fondeve.

Preventivi do të përpilohet sipas formatit/modelit standart të rekomanduar nga Bashkia Polican.

7. Rekomandime për projektuesin

Projektuesi duhet të përdorë dhe të rishikojë të gjithë informacionin ekzistues lidhur me zonën ku ndodhen objektet subjekt te projekteve, sistemin ekzistues të largimit të ujërave, sistemin e furnizimit të zonës me ujë të pijshëm, distancat e lejuara si dhe kriteret urbane të zonës në fjalë.

Standarde në Projektim

Projekti do të hartohet në përputhje me të gjitha normat dhe standardet për projektim që parashikon legjislativi në fuqi. Projektimi duhet të sigurojë respektimin e standardeve, madje edhe atyre gjatë zbatimit. Është përgjegjësi e projektuesit saktësia dhe respektimi i të gjitha standardeve dhe normave përkatëse.

Projektuesi mund të rekomandojë edhe prezantimin e standardeve të reja, për përafrimin me normat e BE-se, si dhe të praktikave më të mira ndërkombëtare në projektim dhe zbatim.

Në hartimin e projektit të mbahen parasysh normat e miratuara për personat me aftësi të kufizuara, të verbrit, etj. Në projekt të parashikohet infrastruktura e nevojshme për këtë kategori. Detajet teknike të infrastrukturës për këtë kategori, të jepen nga projektuesi në Fletë të veçanta të Projektit.

Standarde në paraqitjen e dokumentacionit teknik

Në hartimin dhe paraqitjen e dokumentacionit të projektit, projektuesi të përdorë programet e kërkuara kompjuterike, si dhe të nxitet përdorimi i programeve të reja, më të avancuara të fushës.

Dorëzimi

Dorëzimi i tyre do të bëhet në rrugë zyrtare shoqëruar me liste dokumentash. Ato duhet të jenë të firmosura nga projektuesi.

Materiali grafik duhet të jetë në format A3 (3 kopje).

Vizatimet në formë dixhitale të jenë file .ACAD (“vizatim.dwg”).

Raportet teknike të çdo studimi si dhe raporti teknik përmbledhës në format A4 (3 kopje).

I gjithë materiali duhet të paraqitet në 3 kopje (hard copy & cd).

Ne CD 1 kopje e të gjithë materialit të jetë format pdf dhe format të editueshem dwg.

Menaxhimi i Projektit

Autoriteti përgjegjës për menaxhimin e projektit është Bashkia Polican me strukturat e saj përkatëse.

Koha e përgatitjes së projektit

Për realizimin e këtij projekti duhet afati kohor si më poshtë:

Projekt Ideja do të dorëzohet 15 dite nga data e nënshkrimit të kontratës midis Bashkisë Polican dhe Konsulentit.

Projekt Zbatimi do të dorëzohet 45 dite nga miratimi i Projekt Idese nga ana e Autoritetit Kontraktor apo institucioneve të tjera kompetente.

*Koha që do të nevojitet për miratimet e fazave të projektit nga institucionet përkatëse nuk do të përfshihet në kohën e përgatitjes së projektit nga ana e konsulentit.

Oponenca teknike

- Mbas hartimit të kesaj faze (projekt-zbatimit) dokumentacioni do të nënstrohet opionences teknike bazuar në V.K.M. Nr.363, dt.18.07.2002 “Për vendosjen e opionences teknike për projektet e ndertimit të objekteve”.

PUNOI: Ing.Ferdinand Avdiaj

MIRATOHET
KRYETARI
Adritik ZOTKAJ